

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC751
Zaaknummer Klachtencommissie 2012T899

datum uitspraak 23/01/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. K.A.M. van Kampen, advocaat te
's-Hertogenbosch,

te voldoen door:

het Aartsbisdom Utrecht,
gevestigd te Utrecht,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 23 december 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 19 mei 2015 met zaaknummer 2012T899, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 17 juni 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 18 april 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeksters vermogensschade is schriftelijk onderbouwd bij brief van 11 augustus 2016 (opgesteld door mr. Van Kampen). Verweerder heeft bij brief van 16 augustus 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster is in de periode van [jaartal]-[jaartal] seksueel misbruikt door wijlen pastoor [naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]). Verzoekster was ongeveer acht jaar toen [aangeklaagde] aandacht aan haar begon te besteden. Wanneer zij van school naar huis liep, praatte hij met haar en haalde haar over om bij het kinderkoor te komen. [aangeklaagde] vroeg verzoekster na de mis op hem te wachten om wat te drinken. Wanneer de kerk leeg was, kwam [aangeklaagde] uit het kamertje waar hij zijn miskleed aan- en uitdeed en nam hij verzoekster mee naar zijn werkkamer in de pastorie. Daar moest verzoekster bij hem op schoot zitten, terwijl hij haar streelde.

Na ongeveer een half jaar wilde [aangeklaagde] dat verzoekster bij hem thuis de vaat kwam doen, omdat zijn huishoudster op vakantie ging. Verzoekster weigerde dat, maar nadat [aangeklaagde] naar de moeder van verzoekster was gegaan, moest zij alsnog. Vanaf dat moment moest verzoekster iedere keer bij [aangeklaagde] komen als de huishoudster er niet was.

Na school ging verzoekster naar de pastorie 'om de vaat te doen', maar die bleek er dan niet te zijn. [aangeklaagde] nam verzoekster mee naar zijn slaapkamer, kleepte haar uit en liet haar dwars over het bed liggen. [aangeklaagde] duwde zijn penis tegen de benen van verzoekster aan. Nadat hij klaar was, zei [aangeklaagde] dat ze een geheim hadden en dat ze er nooit met iemand over mocht praten. [aangeklaagde] zei dat verzoekster gehoorzaam moest zijn, omdat haar vader anders in de hel kwam. [aangeklaagde] heeft vijf of zes keer verzoekster uitgekleept en met zijn penis tegen haar benen aangeduwd. In de periode daarna is hij er toe overgegaan ook met zijn vingers en daarna met zijn penis in haar vagina binnen te dringen. Dit gebeurde zowel in zijn slaapkamer als in de kerkruimte. Drie jaar lang heeft [aangeklaagde] ongeveer 20 keer per jaar met zijn vingers en/of zijn penis in de vagina van verzoekster binnengedrongen. Verzoekster was bij aanvang van het seksueel misbruik acht jaar oud en het misbruik heeft plaatsgevonden in een periode van vier jaar ([jaartal]-[jaartal]) - met uitzondering van de periodes dat zij [aangeklaagde] niet zag - totdat verzoekster na de lagere school naar de MAVO ging.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In voornoemd advies is de klacht van verzoekster gegrond verklaard.

Dit advies is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdrager van [aangeklaagde] tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van acht jaar;
- het misbruik heeft verspreid over vier jaren plaatsgevonden, met uitzondering van de periodes dat verzoekster [aangeklaagde] niet zag;
- het misbruik bestond uit het uitkleden van verzoekster en het met zijn penis tegen haar benen duwen, alsmede uit het binnendringen met de vingers en/of zijn penis in de vagina van verzoekster;
- het misbruik ging gepaard met psychische chantage om te zwijgen omdat haar vader anders in de hel zou komen;
- het misbruik heeft veelvuldig plaatsgevonden.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, zoals bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoekster in de gelegenheid is gesteld om haar vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Kampen bij brief van 11 augustus 2016 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoekster is door het haar aangedane seksueel misbruik beschadigd geraakt in haar ontwikkeling. Verzoekster heeft ondanks twee [ongevallen] in [jaartal] en [jaartal] (met als gevolg onder meer beschadigde rugwervels waarvoor verzoekster een operatie onderging,

langdurig in het gips zat, alsmede langdurige revalidatie en fysiotherapie onderging) in [jaartal] het MBO-diploma analytische chemie behaald en had in beginsel als laborante kunnen werken. De realiteit is dat zij nooit als laborante heeft kunnen werken, maar vanaf [jaartal] heeft moeten rondkomen van een bijstandsuitkering en vanaf [jaartal] tot op heden van een [uitkering]-uitkering.

De reden hiervoor is gelegen in de psychische gevolgen van het seksueel misbruik die verzoekster belemmerd hebben in haar herstel. Indien zij niet seksueel zou zijn misbruikt, had zij beter kunnen herstellen van de [ongevallen] (wervelfractuur) en had zij gedeeltelijk dan wel geheel kunnen deelnemen aan het arbeidsproces. Indien zij fulltime als laborante had kunnen werken, had zij meer inkomsten gehad en een pensioen kunnen opbouwen. De totale vermogensschade (gederfd loon en pensioen) bedragen €866.000,--. Daarnaast heeft zij ook reiskosten ter hoogte van €655,-- gemaakt voor bezoeken aan haar psycholoog.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 16 augustus 2016 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoekster gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Uit de overgelegde stukken, waaronder diploma's en de Rapportage [uitkering] d.d. [datum] (opgesteld door [naam], arbeidsdeskundige) blijkt dat verzoekster de [middelbare school] en vervolgens in [jaartal] de [opleiding] succesvol heeft afgerond. Twee [ongevallen] in [jaartal] en [jaartal] hebben geleid tot restbeperkingen (revalidatie, operatie, gips en fysiotherapie). Deze restbeperkingen waren destijds, zo blijkt uit Rapportage [uitkering], de directe oorzaak voor het feit dat zij in [jaartal] niet kon gaan deelnemen aan het arbeidsproces.

Alhoewel uit de rapportage [uitkering] niet wordt gesproken over psychische klachten, is voor de Compensatiecommissie op basis van de overige overgelegde bewijsstukken (brieven d.d. [datum] en [jaartal] van [naam] (gezondheidspsycholoog); verklaringen d.d. [datum] en van [jaartal] van [naam] (psychosomatisch fysiotherapeut); verslag d.d. [datum] van [naam] (psychosomatisch therapeut)) voldoende aannemelijk geworden dat verzoekster haar leven lang al kampt met psychische klachten voortkomend uit het haar aangedaan seksueel misbruik, die haar somatische klachten sterk negatief beïnvloeden. De verklaring van [naam] uit [jaartal] dateert uit de periode voordat verzoekster een klacht had ingediend, reden waarom aan deze verklaring de nodige bewijskracht wordt gehecht. [naam] vermeldt dat verzoekster het seksueel misbruik altijd heeft verzwegen uit angst niet te worden geloofd. Ook schrijft [naam] dat bij verzoekster sprake is van een somatoforme (dissociatieve) stoornis, waarbij de verstoring van haar lichaamsgevoel niet medisch kan worden verklaard. [naam] legt een causaal verband tussen het seksueel misbruik enerzijds en het grote effect op haar lichamelijk functioneren anderzijds. Zij adviseert een psychosomatische aanpak met psychosomatische fysiotherapie. Ook aan de brieven van [naam] en [naam] wordt de nodige bewijskracht toegekend omdat deze alle een consistent beeld schetsen van verzoeksters klachten en beperkingen en de oorzaak daarvan. [naam] schrijft over een behandeling die hij verzoekster in [jaartal] heeft gegeven en

ook hij concludeert dat de klachten van verzoekster (chronische PTTS, dissociaties, angststoornis en depressieve stoornis) hoofdzakelijk zijn toe te schrijven aan het haar in haar jeugd aangedaan seksueel misbruik. Voorts concludeert hij dat verzoeksters (deels onverklaarbare) fysieke klachten hoofdzakelijk voortkomen uit, dan wel in stand gehouden of verergerd worden door het seksueel misbruik.

Dit causaal verband tussen het seksueel misbruik enerzijds en haar fysieke en psychische klachten anderzijds legt [naam] eveneens in zijn verklaring.

Al het hiervoor genoemde in onderling verband en samenhang beschouwd, brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat voldoende aannemelijk is dat verzoeksters chronische onvermogen om te werken verband houdt (althans gedeeltelijk) met het haar in haar jeugd aangedaan seksueel misbruik. Haar psychische klachten voortkomend uit het seksueel misbruik hebben immers een sterk negatief effect gehad op haar vermogen te herstellen. Zelfs in geval van een gedeeltelijke toerekening van de daardoor gederfde inkomsten en misgelopen pensioenopbouw (uitgaande van een parttime baan), vermeerderd met een aanzienlijke vergoeding voor smartengeld, is naar het oordeel van de Compensatiecommissie het ingevolge art 5 lid 5 van de Compensatieregeling maximale compensatie bedrag aan de orde, hetgeen de Compensatiecommissie er toe brengt een bedrag ad €100.000,-- te adviseren. Hierin zit tevens een bedrag verdisconteerd voor gemaakte behandel- en onkosten (reiskosten). Dit bedrag moet echter worden verminderd met het bedrag van €3.000,-- dat verzoekster bij wijze van voorschot reeds van verweerder heeft ontvangen.

4.6 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €1.793,84 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt. Ook heeft verzoekster accountantskosten gemaakt ter hoogte van €808,04 voor het maken van een schadeberekening en daarvoor een factuur overgelegd. De accountantskosten kunnen echter niet voor vergoeding in aanmerking komen, omdat artikel 22 van de Compensatieregeling alleen voorziet in een vergoeding voor gemaakte kosten voor rechtsbijstand.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €97.000,-- (€100.000,-- verminderd met het bij wijze van voorschot reeds ontvangen bedrag van €3.000,--) te betalen aan verzoekster, alsmede
- aan de advocaat van verzoekster een bedrag van €1.793,84 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J. M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 23/01/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter